

NIEUWSBRIEF

Juni 2023

Inhoud:

- **Voorwoord**
  - **Ingezaaide akkerranden**
  - **Henk Krajenbrink**
  - **Nieuwe voorman**
  - **Maiwerkzaamheden**
  - **Water geven**
  - **Huiszwaluwkasten**
  - **Kennisaanbod VALA**
  - **Projectvoorstel landschapselementen**
  - **Zonnebloemlint**
  - **Oproep nieuw bestuurslid**
  - **Contact**
-

Voorwoord

Er is afgelopen winter weer enorm veel werk verzet door de VAL werkgroep.

We hebben een aantal mooie projecten in uitvoering kunnen brengen. De omstandigheden om te planten waren ook gunstig, waardoor het meeste plantgoed ook goed is aangeslagen.

Het voorjaar verliep minder gunstig en een groot aantal ANLb stroken zijn laat ingezaaid.

Er bereikten ons veel berichten dat het invullen van de gecombineerde opgaven een kriem was/is. Ook was het lastig voor ondernemers om een keus te maken voor of een eco regeling of ANLb desondanks zijn er toch veel aanmeldingen binnen gekomen.

Deze zomer wil onze werkgroep starten met maaiwerkzaamheden bij particulieren en in boomgaarden. Daarnaast bestaat er ook de mogelijkheid om bomen water te geven.

De komende periode wil het bestuur toch kijken of we meer aan acquisitie kunnen gaan doen. Die acquisitie is nodig om meer leden aan ons te binden, maar ook om meer werk binnen te halen.

Het bestuur wenst u allen veel leesplezier, een mooie groeizame zomer en een mooi landschap toe.

Namens het bestuur Theo Nieuwenhuis

Ingezaaide akkerranden

Dat we niet aan kalenderlandbouw kunnen voldoen, bleek dit voorjaar wel weer.

Door de aanhoudende regen was het niet mogelijk om eind april de grond zaaiklaar te krijgen en kon Erik Ketelaar ook niet eerder dan 1 mei starten met het inzaaien van akkerranden in Montferland. We hopen dat o.a. de patrijzen een fijne en veilige plek zullen vinden in de vele ingezaaide randen.

Wist u dat er prachtige beelden zijn gemaakt met de drone door Leo Raben, deze hebben we op onze facebookpagina gedeeld.

Foto: inzaaien door Erik Ketelaar in Montferland

Henk Krajenbrink

Henk Krajenbrink, het vertrouwde gezicht en tevens voorman van onze werkploeg heeft besloten om te stoppen met de werkzaamheden bij de VAL. Iets wat we erg jammer vinden, we missen in hem een man die zeer vakbekwaam is, die alle leden kent, die aan een half woord genoeg had.

Ook via deze nieuwsbrief willen we Henk hartelijk bedanken voor zijn jarenlange, tomeloze inzet voor VAL Oude IJssel. En voor Henk staat natuurlijk altijd de koffie klaar op ons kantoor mocht hij hier zin in hebben.

Foto: Henk zijn 65^e verjaardag

Nieuwe voorman werkploeg

Nu Henk besloten heeft te stoppen, hebben we in Jurgen van Niersen een nieuwe voorman voor de werkploeg gevonden. Graag stelt hij zich aan u voor:

Hallo Val leden,

Even voorstellen, mijn naam is Jurgen van Niersen, 53 jaar, woon samen met mijn vrouw Trudy aan de Broekweg in Azewijn.

We hebben twee dochters, Vienna en Marike. Mijn ouders wonen naast ons in het mooie Azewijnse broek. Eind 2021 zijn we gestopt met onze melkveehouderij. Vanaf november 2022 ben ik op pad gegaan met de werkploeg van het Val. Dat is goed bevallen, toen het bestuur mij benaderde om Henk Krajenbrink op te volgen als voorman was dit snel geregeld.

Dat wil zeggen... Heb al wat cursussen gevolgd en er volgen er nog meer, maar met Henk als voorbeeld in ons achterhoofd gaan we zeker ons best doen om van onze regio een nog mooiere plek te maken.

Dus.. Heeft u een mooi plan voor landelijke aanplant, snoeien, zagen, zaaien, maaien?

De werkploeg zal het graag komen uitvoeren!

Hartelijke groeten,
Jurgen van Niersen

Maaiwerkzaamheden

Naast o.a. inplant, snoeiwerkzaamheden het plaatsen van afrasteringen, kunt u ook voor maaiwerkzaamheden bij VAL Oude IJssel terecht. Deze 2-wielige maaier heeft een werkbreedte van 1.20 meter en is door zijn wendbaarheid goed inzetbaar in bijvoorbeeld een boomgaard en kan hiermee makkelijk om obstakels heen maaien. Voor de wat grotere oppervlaktes is er een maaier achter de tractor beschikbaar met een werkbreedte van 3 meter. Heeft u interesse dan horen we dit graag.

Foto van Jurgen van Niersen 2-wielige maaier

Water geven

Waar nieuwe beplanting komt, moet er ook goed gezorgd worden dat deze wortels krijgen en zo goed gaan groeien. Na het natte voorjaar, treedt nu al snel droogte op. Water geven is van cruciaal belang. Onze werkploeg kan hierin voorzien. We kunnen met een tractor en waterton zorgen voor voldoende water bij geplante bomen, struiken en struweelhagen.

Heeft in interesse dan horen we dit graag.

Foto: ingeplant struweel bij Roelofs

Huiszwaluwkasten

Begin maart hebben 70 nestkasten voor huiszwaluwen een plek gekregen bij 35 van onze leden op het erf. Vanuit het winstbestemmingsbudget is deze bestemming gekozen. De huiszwaluw staat op de rode lijst van de broedvogels, wat betekent dat zij bedreigd worden of kwetsbaar zijn. We hopen met het plaatsen van deze nestkasten de huiszwaluwen te helpen met het maken van nesten zodat zij een veilige plek hebben om te broeden en dat we hiermee de huiszwaluw terug krijgen in ons gebied.

Naar aanleiding van het nuttige erfbewoners project is ons bestuurslid Anna Kemp dinsdag 30 mei samen met Theo Weijers naar onze leden Gerwin Uenk en Edwin Keuper geweest voor nestkast controle van de torenvalk, steen- en kerkuil en andere nestkast bewoners. Bij de familie Uenk zaten 6 flinke kerkuil jongen van ca 9 weken oud in de vorig jaar nieuw opgehangen kerkuilen nestkast. Best bijzonder op deze datum al zulke grote jongen, 4 ervan konden geringd worden (zie foto). Dat de jongen nu al zo oud zijn heeft waarschijnlijk te maken met het grote muizenaanbod, dan beginnen kerkuilen eerder met broeden. Op het erf broedt ook een torenvalk in de loopstal. We hadden nog wel een fraaie torenvalk nestkast in een oude boom achter op het erf opgehangen maar de torenvalk houdt het liever bij zijn vertrouwde plek in de loopstal. En oh ja, in de torenvalk nestkast zat nu een spreeuw te broeden... Van de 8 huiszwaluw nest komen aan de achtergevel van de loopstal waren er nu al 7 bezet. Op de deel van de oude stal vlogen de boerenzwaluwen in en uit, in de karloods zagen we nog een zwarte roodstaart heen en weer vliegen. Deze hebben vast jongen nu. Aan de voorzijde van de karloods waren holenbroeders nestkasten opgehangen die bezet waren met

pimpelmees, huismus en koolmees. Een waar vogelparadijs bij de familie Uenk!

Bij Edwin Keuper was de kerkuil nestkast jammer genoeg leeg. Maar in de steenuil kast zaten 5 dons jongen, een prachtig resultaat! De huiszwaluwen waren nog niet echt actief rondom de opgehangen nestkommen, ze zijn laat terug gekomen uit Afrika maar vlogen al wel rond. Wie weet komt dat nog.

De roofvogels helpen de muizen flink in toom te houden op het erf! Een volwassen kerkuil eet alleen al 3 tot 5 muizen per nacht, wat betekent dat in het broedseizoen een familie kerkuilen meer dan 200 muizen per week verorbert! De prooien worden met haar en huid opgegeten, een later gevonden braakbal vertelt welke muizen op het menu hebben gestaan. De steenuil vangt naast veldmuizen ook andere kleine zoogdieren. Kleine vogels, insecten (meikevers, nachtvlinders) en regenwormen staan ook regelmatig op het menu. Het voedsel van een torenvalk bestaat voor een belangrijk deel uit veldmuizen (3-4 per dag). Hij jaagt ook wel op andere dieren zoals sprinkhanen, kikkers, mussen of zelfs jonge ratten. Het voedsel van boerenzwaluwen wordt gezocht in de lucht: het bestaat uit enorme hoeveelheden kleine vliegende insecten die in volle vlucht verzameld worden. Ook komt de boerenzwaluw veel voor in de omgeving van water, waar de zwaluwen rakelings overheen scheren (soms ook over de koeien in de loopstal) om insecten te verzamelen. De huiszwaluw eet verschillende vliegende insecten (vooral muggen), die meestal op grotere hoogte worden gevangen dan waarop de boerenzwaluw jaagt.

Als laatste zijn we ook nog even bij Monique Colenbrander in Netterden langs geweest waar verschillende huiszwaluw nestkommen zijn opgehangen. De nestkommen zijn hier geplaatst omdat de zandige nestjes van de huiszwaluwen elk jaar naar beneden vielen door de droogte. Er was nog weinig belangstelling maar waarschijnlijk komt dit nu omdat er elke avond een roofvogel (w.s. Torenvalk) rust op een schotelantenne aan dezelfde muur als waar de zwaluwen altijd hun nesten bouwden...

Kennisaanbod VALA

VALA heeft een aanbod samengesteld aan cursussen, lezingen en bijeenkomsten. Deze zijn met name gericht op deelnemers aan de regeling Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer, maar ook niet-leden zijn van harte welkom. Op de website www.de-vala.nl kunt u meer informatie per bijeenkomst vinden en hoe u zich aan kunt melden.

6 juni	Ontwikkelingen en beheer kruidenrijk grasland	Vorden
15 juni	Ontwikkelingen en beheer kruidenrijk grasland	Sinderen
27 juni	Ontwikkelingen en beheer kruidenrijk grasland	Vorden
27 juni	Algemene ledenvergadering	Varsseveld
27 juni	Fotolezing over de steenuil	Varsseveld
28 juni	Vergroten biodiversiteit in de boomgaard	Steenderen
5 juli	Kruidenrijk akkerbeheer	Winterswijk
13 sept	Kruidenrijk akkerbeheer	Lochem
15 sept	Vergroten biodiversiteit in de boomgaard	Sinderen
25 okt	Hakhoutbeheer	Hengelo GLD
Nov	Informatiebijeenkomst loonwerkers	niet bekend

Deelname aan de activiteiten is gratis voor u, maar niet kosteloos voor ons. We vragen u daarom zorgvuldig met uw aanmelding om te gaan. Deelname blijft gratis als u daadwerkelijk aanwezig bent bij de activiteit, of uiterlijk 3 werkdagen voor aanvang annuleert. Als dat niet het geval is, kan VALA kosten bij u in rekening brengen. Doel hiervan is het voorkomen dat we onverwachts een te klein aantal deelnemers hebben om de activiteit door te laten gaan

Projectvoorstel herstel landschapselementen

In het werkgebied van Val Oude IJssel komen vele landschapselementen voor zoals kleine bosjes, heggen, houtwallen en -singels en struweel hagen die niet onder de subsidieregeling van de ANLb vallen. Dit betekent geen vergoeding voor beheer, maar ook geen verplichting voor beheer. Veel van deze elementen kampen met achterstallig onderhoud en er zijn vaak stukken bij waar beplanting niet meer of minimaal aanwezig is. Door achterstallig onderhoud en aanvullende inplant kunnen deze elementen weer tot waardevolle landschapselementen hersteld worden.

Door de droogte van de afgelopen jaren zijn ook bosjes met veel naaldbomen zwaar aangetast door de letterzetter en staan veel bosjes er troosteloos bij. Dit biedt perspectief door deze bosjes op te schonen, het dode hout te verwijderen en weer in te planten met inheemse loofbomen en struiken.

VAL Oude IJssel is op zoek naar geschikte elementen die voor herstel in aanmerking komen. Hierbij is de voorwaarde dat zij niet onder ANLb vallen.

We hebben nog een potje van waaruit we nog enkele projecten tot 50% en maximaal tot €700,- kunnen bekostigen.

Camiel kan samen met u een onderhoudsplan maken en u adviseren in plantgoed. De werkploeg kan het inplantwerk verzorgen en de snoei- en zaagwerkzaamheden voor u verrichten. Ook een combinatie met inzaai van kruidenrijke randen is mogelijk. Dit alles versterkt het landschap en de biodiversiteit.

Heeft of kent u een landschapselement die aan onze vraag voldoet en binnen de gemeente Oude IJsselstreek, Doetinchem of Montferland ligt? Neem dan contact met ons op. U kunt mailen naar info@val-oudeijssel.nl.

Zonnebloemlint

In de Achterhoek en de Liemers kunt u het binnenkort weer aanschouwen, de zonnebloemlinten langs de akkers met mais. Een zonnebloemlint verbindt, net als de akkerranden, boer, burger en bedrijven.

Ze zijn niet alleen mooi om naar te kijken, ze dragen ook bij aan de leefomgeving van insecten, bijen, vogels en andere zoogdieren. We helpen daarmee de biodiversiteit, maar ook de landschappelijke waarde en belevingswaarde van ons mooie Achterhoekse coulissen landschap.

Het lijkt nog ver weg, maar om in **2024** een zonnebloemlint mogelijk te maken door het werkgebied van VAL Oude IJssel zijn we op zoek naar enthousiaste vrijwilligers die ons helpen "de boer op" te gaan om de mogelijkheden te bespreken en in kaart te brengen. Vanwege de biodiversiteit is de VAL een voorstander van randen zonnebloemen gemengd met een bijen- of drachtmengsel wat overwintert en tot maart het jaar erop blijft staan. Dat het bloemenlint dus niet mee gehakseld wordt tijdens de oogst van de mais.

We zoeken hiervoor uiteraard ook beschikbare grond het liefst op zichtlocaties, dus heeft u mogelijkheden voor 2024 laat het ons alvast weten.

Tot slot: iedereen kan nu ook al sponsor worden van dit initiatief. Elke meter die wordt "gecrowdfund", wordt ingezaaid. Zo kunnen boer en burgers samen bijdragen aan meer biodiversiteit en een mooier landschap. Zie voor meer informatie: <https://zonnebloemlint.nl/>

Oproep nieuw bestuurslid

Zonder betrokken bestuursleden kunnen wij als vereniging niet goed functioneren. Het is nu eenmaal de regel dat na een aantal jaren bestuursleden weer af treden en er ruimte komt voor nieuwe. Bijna ieder jaar treedt er iemand af en komt er iemand bij, op deze manier behoud je de kennis binnen het bestuur en kun je deze gedurende de bestuursperiode overdragen.

Koen van Schriek zijn bestuursperiode zit er dit jaar op. We zijn in gesprek met 2 potentiële nieuwe bestuursleden, en er is ruimte voor nog een betrokken lid.

Ben jij diegene die interesse heeft in deze bestuurlijke functie; denk je graag mee heb je een groot hart voor de natuur?

Neem dan contact met ons secretariaat: secretaris@val-oudeijssel.nl

Contact

VAL Oude IJssel

Munstermanstraat 6

7064 KA SILVOLDE

Telefoon: 0315 – 63 00 02

Camiel Helming (coördinator) op maandag bereikbaar

E-mail: info@val-oudeijssel.nl

Website: www.val-oudeijssel.nl

Facebook: <https://www.facebook.com/valoudeijssel>

Administratie: mkroezen-administratie@val-oudeijssel.nl

Marga is op maandag en woensdag aanwezig van 9.00 uur tot 13.00 uur

Lid worden?

Via onze website kunt u zich aanmelden als lid van de VAL. Ook kunt u direct contact opnemen met onze secretaris E-mail: secretaris@val-oudeijssel.nl

Tips en trucs?

Verbeterpunten, vragen of leuke ideeën voor de nieuwsbrief? Wij horen het graag!

Foto: Anna Kemp

